

1939–1945
**ПАМ'ЯТАЄМО
ПЕРЕМАГАЄМО**

**Вони віддали життя за
Батьківщину**

Друга світова війна - глобальний військовий конфлікт в історії Землі та причина найбільших трагедій ХХ століття. За визначенням істориків, у війні взяли участь 80% людства, бойові дії велися 2/3 існуючих на той момент держав. Під час війни були здійснені найбільші в історії злочини проти людства (зокрема Голокост), а також, вперше і востаннє використана в бою атомна зброя. До армій ворогуючих сторін було залучено понад 110 мільйонів солдат. Розпочалася Друга світова війна 1 вересня 1939 року нападом нацистської Німеччини на Польщу та окупацією останньої. СРСР вступив в Другу світову війну 17 вересня 1939 року на боці Німеччини. Майже два роки Москва була союзницею Берліна, однак союз двох тоталітарних систем було розірвано 22 червня 1941 року із німецьким вторгненням в СРСР. Всю Україну протягом 1941 року було охоплено полум'ям війни. З різних міст та сіл вирушали тисячі українських воїнів захищати свою рідну землю. Серед них і наші земляки. В перші дні мобілізації на фронт з Батурина пішли 513 чоловік.

У 1941 року лінія фронту досягнула чернігівських земель. 9 вересня, після кровопролитних боїв, радянські війська відступили від Чернігова. У цей же день німецькі війська ввірвалися в Батурин та 10 вересня заволоділи Бахмачем. Протягом вересня 1941 року вся територія Чернігівщини була окупована. В перші дні окупації Батурина нацисти розстріляли 44 місцевих жителів, 75 юнаків та дівчат було вивезено до Німеччини на різні примусові роботи. 22 липня 1942 року німецькі війська завершили окупацію всієї території України.

Проте ніщо не змогло зламати дух та силу волі воїнів-захисників, які згуртувавши всі свої сили, змогли вибороти перемогу у противника. Визволення України розпочалося в грудні 1942 року. Наше місто було визволене 6 вересня 1943 року. В боях за Батурин відзначилася 70-а та 75-а гвардійські стрілецькі дивізії. Активну допомогу радянським воїнам при переправі через річку Сейм надавало місцеве населення. В боях за Батурин віддали життя 176 солдатів і офіцерів радянської армії. Вони знайшли свій вічний спокій у парку «Кочубеївський», на братському кладовищі. 12 вересня відбулося звільнення Бахмацького району. Остаточне звільнення українських земель від німецьких військ завершилося у квітні 1944 року. Сама ж Німеччина капітулювала в ніч з 8 на 9 травня. Друга світова війна завершилася 2 вересня 1945 року капітуляцією союзника нацистської Німеччини - Японії.

Україна зазнала великих втрат внаслідок Другої світової війни. За визначенням дослідників, під час бойових дій та в полоні загинуло 3 - 4 мільйони військових та підпільників. Більше 5 мільйонів мирного населення загинуло у часи окупації, а також, 5 мільйонів жителів були евакуйовані або примусово вивезені до Росії та Німеччини, значна частина з яких не повернулася. Загалом безповоротні втрати України (українців та інших народів) склали 8 - 10 мільйонів осіб. Матеріальні збитки становили 285 мільйонів тогочасних рублів. Внаслідок бойових дій постраждало понад 700 міст та містечок, 5,6 тис. мостів, 28 тис. сіл, 300 тис. господарств.

Всього на фронтах Другої світової війни воювало 1200 наших односельців, кожен другий був нагороджений бойовими орденами і медалями. Уродженець Батурина Микола Васильович Кадун отримав звання Героя Радянського Союзу, його іменем названа вулиця в Батурині, встановлений пам'ятник біля приміщення Батуринської школи, на честь ще одного мужнього командира Прокіпа Пилиповича Корнієнка названа вулиця. Наш земляк Буток Володимир Георгійович, розвідник, неодноразово виконував особливо важливі завдання, став «повним кавалером» ордена «Слави», двох медалей «За відвагу», двох орденів Червоної Зірки, хоча на фронт пішов восени 1943 року.

На фронтах Другої світової війни загинуло понад 550 призовників Батуринського військкомату. З них 380 уродженців нашого міста. Нажаль, у даній виставці не можемо відобразити всіх тих, хто загинув в роки Другої світової війни, адже не збереглися світлини мужніх воїнів. Однак їхні імена викарбувані на Кургані Слави, який був відкритий 9 травня 1975 року.

Вклоняємося перед світлою пам'яттю всіх тих, хто загинув в роки Другої світової війни, вони завжди будуть жити в наших серцях.

Не повернулися до своїх рідних домівок:

Артеменко А.А.
Авула І.І.
Авула А.Н.
Бокань Ф.М.
Бондаренко В.А.
Борисенко Є.Г.
Бокань Ф.М.
Борисенко А.П.
Борисенко А.Є.
Белік Т. П.
Борисенко С.І.
Борисенко Ф.Г.
Борисенко А.С.
Блажко І.К.
Борисенко І.А.
Бокань М.С.
Бокань В.С.
Бондаренко Д.Г.
Борисенко М.П.
Безмертний В.Д.
Безмертний І.А.
Борисенко І.Г.
Башук К.А.
Борисенко М.А.
Безмертний І.А.
Бурим Ф.П.
Водянко Д.П.
Верба С.Є.
Горбанівець Н.Я.
Горбань П.С.
Гузій В.Й.
Горбань Г.С.
Горбань М.Т.
Гурин П.П.
Гурин Н.П.
Галаган С.І.

Галайба А.Г.
Галайба Д.М.
Галайба С.Г.
Галайба В.М.
Горбань Г.М.
Горбань І.П.
Дорошенко А.Є.
Дорошенко Н.Я.
Дробязко Н.П.
Домашенко М.Д.
Дробязко І.Д.
Душа П.А.
Драшпуль І.Г.
Дяченко І.А.
Дробязко В.П.
Дробязко І.А.
Домашенко А.Б.
Домашенко Н.П.
Дробязко І.П.
Домашенко Н.М.
Дробязко Ф.П.
Дорошенко Є.С.
Дробязко Д.А.
Дудко М.Г.
Дудко В.Т.
Дудко Н.А.
Допа В.М.
Допа Л.М.
Дробязко Ф.А.
Домашенко І.Г.
Дідевич А.П.
Дробязко Н.Ф.
Допа Я.К.
Дробязко Н.Я.
Домашенко Н.І.
Дробязко М.І.

Жерняк Г.С.
Жерняк І.Г.
Жук В.С.
Жук А.Н.
Жерняк І.С.
Жук В.В.
Загорулько Л.Ф.
Заболотний М.Г.
Кадун М.В.
Корнієнко П.Ф.
Карацюба Я.А.
Кербут С.Д.
Касаткін Г.В.
Клочок Н.Г.
Купрій С.І.
Кадун В.А.
Коноплін П.Т.
Корсун В.Є.
Корнієнко Я.Ф.
Купрій Г.Я.
Кисіль І.С.
Король Т.Е.
Кукуй Г.П.
Книш В.А.
Кислицький А.Є.
Кербут К.Є.
Кармій А.І.
Крутоголов Г.Т.
Кадун П.В.
Калініченко П.Г.
Кошений І.А.
Кислицький Л.Л.
Калатура Ф.Г.
Книш Д.Н.
Кадун Ж.В.
Кисіль Л.К.

Кузьменко І.А.
Крутоголов К.І.
Кривошей В.М.
Кривошей А.М.
Книш Д.Ф.
Кайрод В.П.
Клочок Н.Я.
Корнієнко М.А.
Корнієнко І.А.
Кошений Н.А.
Лепяцький І.П.
Ладись І.К.
Литаренко Г.Н.
Лемешко І.А.
Лукаш В.А.
Лисан П.П.
Ладись Ф.М.
Лашкевич І.С.
Литаренко П.А.
Локоша Д.Ф.
Лобовик Н.І.
Лемешко М.Д.
Лемешко Г.Д.
Литаренко І.З.
Лемешко А.А.
Ладись І.В.
Лисан Н.А.
Лісовик Н.І.
Ладись І.М.
Литаренко Ф.Ф.
Литаренко І.Н.
Ладись Ф.М.
Литаренко Ф.Я.
Михайлов Н.Ф.
Москалець І.Я.
Москалець А.Я.

Мовтян С.А.
Максименко Н.Г.
Москалець А.Н.
Москалець Є.Є.
Мохна В.Ф.
Мажора Г.Т.
Мохна І.Ф.
Мовтян Є.В.
Моїсеєнко А.М.
Мохна П.Я.
Максименко М.І.
Максименко Т.А.
Мосьпан І.С.
Москалець І.К.
Неволько М.Г.
Назаренко С.К.
Никитенко В.І.
Оксінь С.П.
Осипов І.Ф.
Огієнко Е.К.
Осипов Н.П.
Попок Н.Г.
Пашкевич Е.Ф.
Прокопенко І.П.
Пуленець І.І.
Прокопенко І.П.
Пронченко І.Л.
Попок І.В.
Попок Д.Д.
Панібратцев Г.П.
Попок Г.І.
Педан А.І.

Попов С.М.
Пронченко М.Л.
Потребич И.Н.
Попов А.Д.
Прусов П.В.
Пихенько Л.В.
Панібратцев Б.М.
Петренко П.Ф.
Пуленець С.С.
Рибак П.Я.
Рибак М.К.
Рибак В.Ф.
Рябуха Е.М.
Ровний Ф.А.
Ризель И.А.
Ризель Г.А.
Ровний І.К.
Рибак А.Г.
Рибак П.Ф.
Ризель Н.Н.
Ризель П.А.
Родченко Г.С.
Романенко Г.И.
Ситник А.Г.
Солонский П.П.
Стокоз І.І.
Ситник Г.С.
Сиденко Г.Г.
Стовпець П.К.
Сакал Н.К.

Стадник И.Т.
Стадник З.П.
Скляр Ф.Н.
Сухомлин М.П.
Сябренко С.Т.
Стовпець И.Ф.
Сергієнко И.М.
Стовпець Я.О.
Сергієнко З.Ф.
Сідий Л.С.
Стадник П.В.
Стовпець М.Е.
Стокоз Б.А.
Стокоз В.В.
Сідий А.П.
Стовпець Д.Є.
Сергієнко Л.Д.
Скляр М.Н.
Стовпець М.М.
Сергієнко І.Є.
Скляр А.Д.
Сергієнко І.Х.
Стокоз Д.Г.
Ситник А.Г.
Ситник Н.К.
Ситник М.К.
Семеренко Ф.П.
Сергієнко М.Ф.
Стокоз М.М.
Тарасенко І.К.

Тесля А.Г.
Тарасенко С.П.
Тесля Ф.К.
Тесля П.К.
Тесля Ф.М.
Тарасенко Т.Я.
Тарасенко К.К.
Тарасенко М.Я.
Тарасенко В.Л.
Тищенко В.С.
Улешник П.Г.
Філь П.Д.
Христовий К.І.
Харченко А.А.
Христовий А.Н.
Хвостик А.М.
Хвостик Г.А.
Христовий Ф.И.
Хайлук Б.Ф.
Харченко Н.А.
Цыба І.Є.
Червонящий М.С.
Червонящий Н.В.
Чухно А.К.
Черниш В.А.
Чернуха Н.Г.
Чернуха Б.Г.
Чепуляй Ф.Т.
Червонящий М.С.
Чухно І.І.

Червонящий М.Ф.
Шостак Д.Д.
Слісаренко І.С.
Горкавенко І.І.
Мовтян І.Г.
Біліченко Н.Г.
Рибак М.Я.
Верба М.І
Баглай Н.І
Кайрод П.І
Андріяко В.Є.
Авула Х.С.
Кондратенко И.
Гурченко С.М.
Заболотний Г.С.
Дорошенко Я.Г.
Тесля Р.І.
Кабанець В.Г.
Мізь С.З.
Цыба Ф.Є
Цыба Г.Є
Кабанець Г.Г.
Рыбак А.Л.
Слободкіна І.Л.
Кузьменко В.Є.
Бойко С.П.
Водянка І.П.
Горбенко Я.Л.
Задоя П.В.
Лукаш А.В.

Хайлук Ф.Я.
Порскал П.В.
Порскал Ф.Г.
Тищенко В.С.
Стадник А.С.
Горбенко С.П.
Горбенко А.П.
Горбенко П.В.
Сіренко В.І
Бондаренко Д.П.
Кузьменко І.А.

Артеменко Олексій
Андрійович
(1915 – ?)

**Михайлов
Микола Федорович
(1909 - ?)**

Військове звання: старший
лейтенант.

**Червонящий
Наум Васильович
(1902 – 1943)**

Військове звання: рядовий.

Михайлов Леонід Федорович
(1911 - ?)
Військове звання: лейтенант.

**Кошевий Іван Андрійович
(1911 – 1941)**

Військове звання: майор.

**Корнієнко Прокіп Пилипович
(1905 – 1943)**

Військове звання: підполковник; командир 1190-го полку 357-ї стрілецької дивізії 3-ї армії Калінінського фронту. Загинув 18 жовтня 1943 року на території Псковської області. Спочатку його поховали в с. Новінкі. У 1948 р. перепоховали у братську могилу в с. Песок Невельського району.

Поховання П. П. Корнієнка в селі Новінкі

**Ситник Олексій Григорович
(1899 - ?)**

Військове звання: старший
лейтенант.

**Бузун Федір Семенович
(1904 – 1942)**

Військове звання: рядовий.
Загинув 16 травня 1942 року
на території Криму.

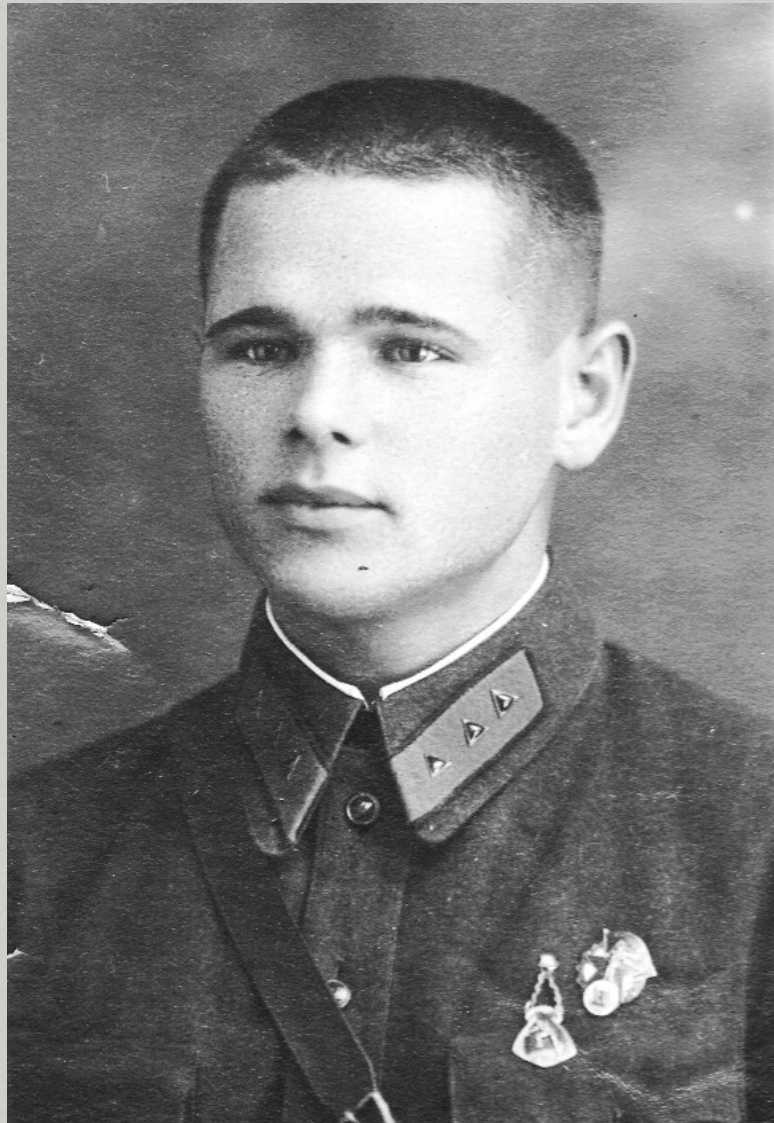
**Рибак Олександр Григорович
(1914 – 1941)**

Військове звання: старший лейтенант. Загинув у 1941 році на Смоленщині.

**Борисенко Іван Олексійович
(1913 – 1945)**

Військове звання: лейтенант.

**Хайлук Борис Федорович
(1915 - 1942)**

Військове звання: старший лейтенант. Служив у складі 174 стрілецької дивізії. Загинув 8 березня 1942 року. Похований в селі Чорново Ржевського району Калінінської області.

**Книш Василь Авер'янович
(1896 – 1943)**

Військове звання: рядовий.
Служив у складі Добровольчої
стрілецької дивізії -
«сибіряків». Загинув 27 лю-
того 1943 року. Похований у
селі Косовиця Локнянського
району Калінінської області.

**Пашкевич Євгеній
Пилипович
(1905 - ?)**

Військове звання: рядовий.

**Допа Яків Кіндратович
(1917 - 1941)**

Військове звання: рядовий.

**Москалець Іван Корнійович
(1916 - ?)**

Військове звання: рядовий.

**Потребич Іван Нестерович
(1907 - 1945)**

Військове звання: рядовий.
Входив до складу 395 стрілецької дивізії. Загинув у лютому 1945 року на Вроцлавщині, Польща.

**Сергієнко
Михайло Федорович
(1909 - 1944)**

Військове звання: гвардії рядовий. Служив у складі 44-ї Гвардійської стрілецької дивізії. Загинув 22 січня 1944 року. Похований в с.Мармовичі Домановицького району, Білорусія.

**Тарасенко Василь Андрійович
(1919 - 1943)**

Військове звання: старший
сержант.

**Корнієнко Іван Антонович
(1917 - 1941)**

Військове звання: старший
лейтенант; політрук 410
артилерійського полку.

**Хвостик Герасим Опанасович
(1900 - ?)**

Військове звання: рядовий.

**Локоша Дмитро Федотович
(1901 - 1944)**

Військове звання: рядовий.

**Белік Тихон Петрович
(1907 - 1941)**

Військове звання: рядовий.

**Корнієнко
Михайло Антонович
(1913 - ?)**

Військове звання: рядовий.

**Сябренко
Степан Тимофійович
(1909 - 1943)**

Військове звання: гвардії рядовий. Воював у складі 130-го Гвардійського стрілецького полку, 44-ї Гвардійської стрілецької дивізії.

**Кадун Микола Васильович
(1919 - 1944)**

Військове звання: гвардії капітан. Очолював 103-й Гвардійський артилерійський полк, 6-ї армії 3-го Українського фронту. Загинув у боях за звільнення міста Тирасполь (Молдова), 30 липня 1944р. За мужність та героїзм посмертно присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

**Михайлов Борис Федорович
(1909 - 1944)**

Військове звання: гвардії рядовий. Служив у складі 54 Української армії 110 Гвардії 3 Українського фронту. Загинув 16 квітня 1944 року в Одеській області. Похований на Куликовому полі м.Одеси.

**Ситник
Олександр Григорович
(1904 - 1941)**

Військове звання: капітан.

**Сухомлин
Олександр Пилипович
(1912 - ?)**

Військове звання: рядовий.

**Літаренко
Федір Федорович
(1915 - 1943)**

Військове звання: старший лейтенант. Входив до складу 27 СК 460 артилерійського полку 1 Білоруського фронту. Загинув 28 грудня 1943 року. Похований на західній окраїні с. Малі Козловичі Гомельської області, Білорусія.

**Домашенко
Надія Іванівна
(1921 - 1942)**

Військове звання: старший лейтенант; зв'язкова партизанського з'єднання С.А. Ковпака. Під час виконання військового завдання потрапила в полон у с. Баклань Почепського району, Брянської області.

У 1942 році розстріляна німцями.

**Драшпуль Іван Григорович
(1920 - 1945)**

Військове звання: гвардії рядовий. Входить до складу 277 Гвардійського стрілецького полку 91 Гвардійської стрілецької дивізії.

**Кукуй Григорій Петрович
(1902 - 1942)**

Військове звання: старший сержант. Загинув 1 березня 1942 р. Поховали загиблого на західній окраїні с. Крива Лука Краснолиманського району Донецької області.

**Радченко
Григорій Сергійович**

Військове звання: капітан.

**Тарасенко
Олександр Єлисейович
(1913 - 1942)**

Військове звання: лейтенант. Загинув в серпні 1942 року на території Ржевського району Калінінської області.

**Ветерани Другої світової війни
біля Кургана Слави, фото 1975 року.**

Автор виставки: науковий співробітник Солдатова Каріна.